

[Niels Højland]

organisationerne, og det håber jeg også at man er villig til.

(Kort bemærkning).

Rønholt (KF):

I generationer har Det Radikale Venstre været modstandere af, at det skulle være muligt at opbygge en virksomhed ved at købe jord – alt småt var godt – og det var det, hr. Hans Larsen-Ledet beskrev som jordbegær. I 1970'erne har Det Radikale Venstre tilskyndet til opbygning af en stor animalsk produktion på mange små ejendomme med Perspektivplan I og II uden at tage hensyn til, at der måske senere kunne opstå nogle miljøproblemer.

Nu oplever vi så, at det skal kritiseres, at nogle landmænd har prøvet at sikre sig harmoni i god tid, med beskrivelsen »jordbegær«, og samtidig oplever vi, at Det Radikale Venstre pludselig har et kritisk øje til folk, som har opbygget en stor besætning på et mindre areal; nu skal de kanøfles. Jeg kunne derfor godt tænke mig at spørge hr. Hans Larsen-Ledet, om ikke disse besætningsejere har haft en stor samfundsøkonomisk virkning og har haft stor betydning for beskæftigelsen på forarbejdningens virksomhederne, altså været til stor nytte for samfundet.

Og mange af disse besætningsejere kan jo godt komme i klemme – jeg tænker ikke mindst på fjerkræavlerne, som hr. Hans Larsen-Ledet jo har et godt kendskab til – de kan meget let risikere at få nogle voldsomme problemer, især de ægproducenter, som på et eller andet tidspunkt står for at skulle skifte deres inventar ud. Vil Det Radikale Venstre medvirke til, at mange af disse virksomhedsejere ikke kommer i klemme i forbindelse med vedtagelsen af en ny landbrugslov?

(Kort bemærkning).

Mejdahl (V):

Det Radikale Venstres ordfører, hr. Hans Larsen-Ledet, nævnte forliget mellem landboorganisationerne og betegnede det som en første fase i processen frem mod en ændring af landbrugsloven. Jeg forstod det sådan, at anden fase var et forlig mellem ministeren og regeringspartierne.

Og så spurgte ordføreren: Bliver tredje fase så, at K, V og Z kan tilslutte sig? Dertil vil jeg

godt sige, at det er jo ikke mindst Det Radikale Venstre, der får indflydelse på det, og Det Radikale Venstre vil vel også få et vist medansvar for at medvirke til det.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Flere ordførere har været inde på en historisk enighed fra organisationernes side, og jeg synes i forlængelse af hr. Niels Højlands indlæg, at det kan være på sin plads at sige, at det er fint, at landbrugsorganisationerne på den måde bidrager til debatten.

Jeg hørte også næsten hr. Niels Højland sige, at så måtte vi politikere også mere eller mindre købe det sætning for sætning, punktum for punktum. Men sådan hænger tingene ikke sammen. Jeg synes, det er konstruktivt, at erhvervet kommer med et udspil. Der er blevet set på det, og det er blevet debatteret, men i sidste instans er det altså os her i Folketinget, som skal trykke på knappen og har det overordnede ansvar. Det er fint nok med udspillet, men det betyder bestemt ikke, at Folketinget og regeringen pr. automatik også må købe det punktum for punktum.

(Kort bemærkning).

Hans Larsen-Ledet (RV):

Hr. Rønholt spørger helt konkret, om det er De Radikales opfattelse, at ejerne af de store besætninger ikke gavner samfundet. Jeg giver afgjort hr. Rønholt ret i, at hvem som helst har lov til – inden for de givne rammer – at gøre det, som de mener er rigtigst af hensyn til dem selv; det er soleklart.

Vi har nogle holdninger på det punkt. Vi er bekymrede for store jordsamlinger; vi er bekymrede for en industrialisering af det danske landbrug; vi er bekymrede for, at hele produktionen skal samles i nogle få hundrede kæmpestore besætninger, og vi er bekymrede for, at der kun skal blive én ejendom i hvert landsogn eller i hver kommune. Det er den udvikling, vi ser nu, og hvis den fortsætter med samme fart, er det netop det, der bliver resultatet i løbet af relativt kort tid. Det er altså vores grundholdning at arbejde imod det, men vi respekterer selvfølgelig, at man udnytter mulighederne inden for de givne rammer. Men af hensyn til det, der er nævnt her, prøver vi også at sætte